تازه‌های اقتصاد
چهارشنبه ۱۶ اردیبهشت ۱۴۰۵ شماره ۲۴

بورس و سناریوهای بازگشایی و بازارهای برنده

با گذشت ۷۰ روز از توقف معاملات در بازار سرمایه، اکنون جامعه سهام‌داری و ارکان تصمیم‌ساز بورس با چالشی دوسویه مواجه شده‌اند. بررسی‌ها نشان می‌دهد که با وجود تداوم توقف نمادها، کارشناسان ارشد بازار سرمایه بر سر زمان‌بندی و مکانیسم بازگشایی نهایی دچار اختلاف‌نظر هستند؛ هرچند که در میان تمامی دیدگاه‌ها، بهبود شرایط سیاسی و کاهش تنش‌ها به عنوان پیش‌شرط غیرقابل‌تغییر برای بازگشت به روال عادی معاملات مورد تأکید قرار گرفته است.

با فروکش کردن نسبی تنش‌های نظامی، اکنون تحلیل‌گران به ارزیابی متغیرهای بنیادی در بدنه بورس می‌پردازند. بازار سرمایه ایران که به دلیل وضعیت اضطراری و به منظور صیانت از حقوق سهام داران متوقف شده بود، اکنون با این پرسش کلیدی روبروست که آیا بسترهای لازم برای بازگشایی مهیا شده است یا خیر.

منتقدان بازگشایی زودهنگام معتقدند بازار هم‌چنان در وضعیت عدم قطعیت اطلاعاتی قرار دارد. استدلال محوری این طیف بر این پایه استوار است که ابعاد دقیق خسارات وارده به زیرساخت‌ها و زنجیره تأمین شرکت‌های بورسی هنوز به صورت رسمی شفاف‌سازی نشده است. از دیدگاه این کارشناسان، در حالی که پرونده‌های سیاسی و مذاکرات دیپلماتیک هم‌چنان مفتوح است، بازگشایی یکپارچه بازار می‌تواند دارایی سهام‌داران را در معرض موج جدیدی از ریسک‌های سیستماتیک و نوسانات ناشی از نااطمینانی‌های اقتصادی قرار دهد؛ لذا این گروه، اولویت را بر شفاف‌سازی کامل صورت‌های مالی و گزارش‌های میان‌دوره‌ای شرکت‌ها پیش از شروع معاملات می‌دانند.

در نقطه مقابل، موافقان بازگشایی بازار بر این باورند که تداوم توقف نمادها، خود به عنوان یک ریسک مستقل عمل می‌کند. منطق اقتصادی این گروه حکم می‌کند که ارزش ذاتی یک دارایی در گرو نقدشوندگی آن است. این کارشناسان هشدار می‌دهند که طولانی شدن روند تعطیلی، فشار فروش را مانند یک فنر فشرده در بازار انباشت کرده و بیشترین آسیب را متوجه سرمایه‌گذارانی می‌کند که از ابزارهای اعتباری و اهرمی استفاده کرده‌اند. از نظر این طیف، تأخیر در بازگشایی صرفاً حق نقدشوندگی را از بازار سلب کرده و تأثیری در واقعیت‌های قیمتی نخواهد داشت.

در این میان، سازمان بورس و اوراق بهادار فرآیند تصمیم‌گیری را به تکمیل بررسی‌های کارشناسی منوط کرده و بر اساس اعلام رسمی، هرگونه اقدام نهایی به هماهنگی کامل میان نهادهای عالی اقتصادی موکول شده است.